

Облікова картка дисертації

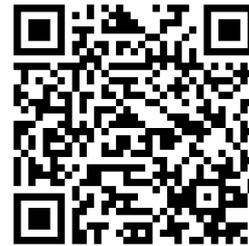
I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0825U003867

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 07-10-2025

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу: Наказ № 67 від 20 листопада 2025 року

Диплом доктора філософії - Н25 № 003949

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кулик Андрій Олександрович

2. Andrii Kulyk

Кваліфікація: молодший науковий співробітник, 09.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-0977-7767

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 033

Назва наукової спеціальності: Філософія

Галузь / галузі знань: гуманітарні науки

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Філософія

Дата захисту: 05-11-2025

Спеціальність за освітою: Філософія

Місце роботи здобувача: Інститут філософії імені Г. С. Сковороди Національної академії наук України

Код за ЄДРПОУ: 05417012

Місцезнаходження: вул. Трьохсвятительська, Київ, 01001, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 10929

Повне найменування юридичної особи: Інститут філософії імені Г. С. Сковороди Національної академії наук України

Код за ЄДРПОУ: 05417012

Місцезнаходження: вул. Трьохсвятительська, Київ, 01001, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Інститут філософії імені Г. С. Сковороди Національної академії наук України

Код за ЄДРПОУ: 05417012

Місцезнаходження: вул. Трьохсвятительська, Київ, 01001, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 02.91.09

Тема дисертації:

1. Концепції особистості Едіт Штайн і Макса Шелера в феноменологічній традиції першої половини XX століття
2. Edith Stein and Max Scheler's Concepts of Personality in the Phenomenological Tradition of the First Half the Twentieth Century

Реферат:

1. Дисертація є першим у вітчизняній історії філософії комплексним дослідженням концепції особистості у феноменологічній традиції першої половини XX століття, зокрема у філософській спадщині Макса Шелера та Едіт Штайн. Системний аналіз матеріалу дозволив виокремити онтологічні, аксіологічні та етичні виміри особистості в контексті феноменологічної методології, що сформувалася у руслі ідей Едмунда Гусерля. У дослідженні проаналізовано, як зазначені мислителі розробляли концепцію особистості, поєднуючи феноменологічний метод з розкриттям моральної суб'єктивності, свободи вибору, відповідальності та унікальності людського існування. Таке поєднання підкреслює, що феноменологія, зосереджена на безпосередньому переживанні, стає інструментом для осмислення внутрішньої світу індивідуального

переживання, тоді як моральна суб'єктивність і свобода вибору висувають особистість у центр етичних дилем, де відповідальність перед собою та іншими набуває первинного значення. У першому розділі дисертації розглянуто концепцію особистості в контексті феноменологічної філософії Едмунда Гусерля, з особливим урахуванням теоретичних положень, викладених у другій книзі «Ідеї чистої феноменології і феноменологічної філософії» (1952). Проблема особистості як категорія філософського осмислення буття посідає провідне місце в історії філософської думки. Застосування феноменологічного підходу, зорієнтованого на безпосередній досвід свідомості, відкривається новий горизонт розуміння природи, процесу формування, структурної організації та онтологічного статусу особистості-у-світі. У Едмунда Гусерля особистість постає через призму персоналістичної настанови – активної самопозиції «Я», що конститує себе у світлі власного життєвого досвіду. Особливе значення тут набуває поняття Umwelt – неповторного життєвого світу, в якому особистісне «Я» постає не лише результатом рефлексії, але і наслідком мотивованих актів трансцендентального суб'єкта у конкретному контексті його існування. Таким чином, особистість розуміється не як статична або абстрактна сутність, а як динамічний процес, де індивідуальний досвід невід'ємно вплетений в унікальний Umwelt – простір смислової реляційності, що визначає неповторність її властивостей і способів буття. Зокрема, феномен творчої особистості в цій системі постає як суб'єкт культури, чия рефлексивність забезпечує автентичність і самоідентичність у діалогічному просторі з іншим. У другому розділі розглядається концепція особистості Макса Шелера, яка базується на уявленні про особистість як центр інтенційних актів, спрямованих на пізнання світу цінностей. За Максом Шелером, через емоційну інтуїцію та інтелектуальну емпатію особистість здатна безпосередньо досягти ієрархію цінностей і реалізувати їх у власних вчинках. Ключовим аспектом філософського підходу Макса Шелера до обґрунтування моральних настанов є наголос на провідній ролі емоційно-ціннісної сфери, через яку він прагне переосмислити не лише поняття моралі, а й саму природу людської особистості. Натомість Едіт Штайн акцентує на концепції «нульової точки» ідентифікації, через яку особистість усвідомлює себе як унікальний суб'єкт, що взаємодіє з ціннісними структурами, відкриваючи духовну і моральну природу людини. Застосовуючи емоційно-ціннісний апарат, Макс Шелер інтерпретує усталені антропологічні категорії, надаючи їм глибшого філософського змісту. Компаративістський аналіз поглядів Макса Шелера й Едіт Штайн, проведений в розділі, підкреслює їхній внесок у розуміння моральної самотності людини та ціннісних основ. У заключному розділі розглянуто трихотомічну модель особистості Едіт Штайн, яка включає тілесний, душевний і духовний рівні, що перебувають у динамічній взаємодії. Особливу увагу у цій концепції відіграє емпатія, розглянута як базовий механізм усвідомлення іншої свідомості та конституції інтерсуб'єктивних реляційностей. В уявленні Едіт Штайн особистість нерозривно пов'язана з її спрямованістю до трансцендентного, а моральні акти виступають ключовим засобом її духовно-моральної сутності. Особливу увагу сфокусовано на особистісному досвіді через оптику феноменологічної антропології Едіт Штайн, зосереджуючись на концепції «нульової точки» ідентифікації – моменту, де індивідуальна самість відкривається у взаємодії з іншими, і формується моральна ідентичність особистості. Аналіз базується на філософських засадах Едіт Штайн, які поєднують феноменологічний підхід з томізмом, розкриваючи унікальний етичний вимір особистості. Представлені роздуми окреслюють процес формування особистісної ідентичності, через особистісний досвід, збагачений емпатією та міжсуб'єктивністю, а також як етична нормативність слугує основою для самореалізації.

2. The dissertation is the first comprehensive study in the domestic history of philosophy of the concept of personality in the phenomenological tradition of the first half of the 20th century, particularly in the philosophical legacy of Max Scheler and Edith Stein. The systematic analysis of the material allowed for the identification of ontological, axiological, and ethical dimensions of personality in the context of phenomenological methodology that developed in the stream of Edmund Husserl's ideas. In the study, it is analyzed how the aforementioned thinkers developed the concept of personality, combining the phenomenological method with the disclosure of moral subjectivity, freedom of choice, responsibility, and the uniqueness of human existence. Such a combination emphasizes that phenomenology, focused on immediate experience, becomes a tool for comprehending the inner world of individual experience, while moral subjectivity and freedom of choice place the personality at the center

of ethical dilemmas, where responsibility to oneself and others acquires primary significance. In the first chapter of the dissertation, the concept of personality is examined in the context of Edmund Husserl's phenomenological philosophy, with special consideration of the theoretical provisions set forth in the second book *Ideas for a Pure Phenomenology and Phenomenological Philosophy* (1952). The problem of personality as a category of philosophical comprehension of being occupies a leading place in the history of philosophical thought. The application of the phenomenological approach, oriented toward the immediate experience of consciousness, opens a new horizon for understanding the nature, process of formation, structural organization, and ontological status of the personality-in-the-world. In Edmund Husserl, personality appears through the prism of a personalistic attitude – the active self-positioning of the «I» that constitutes itself in the light of its own life experience. Special significance here is acquired by the concept of *Umwelt* – the unique life-world, in which the personal «I» appears not only as a result of reflection but also as a consequence of motivated acts of the transcendental subject in the concrete context of its existence. Thus, personality is understood not as a static or abstract essence, but as a dynamic process where individual experience is inseparably woven into the unique *Umwelt* – a space of meaningful relationality that determines the uniqueness of its properties and modes of being. In particular, the phenomenon of the creative personality in this system appears as a subject of culture, whose reflexivity ensures authenticity and self-identity in the dialogical space with the other. In the second chapter, Max Scheler's concept of personality is examined, which is based on the idea of personality as the center of intentional acts directed toward the cognition of the world of values. According to Max Scheler, through emotional intuition and intellectual empathy, personality is capable of directly grasping the hierarchy of values and realizing them in its own actions. A key aspect of Max Scheler's philosophical approach to justifying moral attitudes is the emphasis on the leading role of the emotional-value sphere, through which he seeks to rethink not only the concept of morality but also the very nature of human personality. Edith Stein emphasizes the concept of the «zero point» of identification, through which personality realizes itself as a unique subject that interacts with value structures, revealing the spiritual and moral nature of man. Applying the emotional-value apparatus, Max Scheler interprets established anthropological categories, giving them deeper philosophical meaning. In the concluding chapter, Edith Stein's trichotomous model of personality is examined, which includes bodily, soul, and spiritual levels that exist in dynamic interaction. Special attention in this concept is given to empathy, considered as a basic mechanism for awareness of another consciousness and the constitution of intersubjective relationalities. In Edith Stein's view, personality is inseparably linked to its orientation toward the transcendent, and moral acts serve as a key means of its spiritual-moral essence. Special focus is placed on personal experience through the lens of Edith Stein's phenomenological anthropology, concentrating on the concept of the «zero point» of identification – the moment where individual selfhood opens in interaction with others, and the moral identity of the personality is formed. The analysis is based on Edith Stein's philosophical foundations, which combine the phenomenological approach with Thomism, revealing the unique ethical dimension of personality. The presented reflections outline the process of forming personal identity through personal experience enriched by empathy and intersubjectivity, as well as how ethical normativity serves as the basis for self

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Кулик А. Концепт особистості в феноменологічній філософії (2022) // Актуальні проблеми філософії та соціології. Вип.39, с. 34-39. <https://doi.org/10.32782/apfs.v039.2022.6>
- Кулик А. Концепт особистості в феноменологічній філософії Едіт Штайн та філософській антропології Макса Шелера: порівняльний аналіз (2023) // Науковий журнал «Наукові записки Національного університету «Острозька академія», Серія «Філософія», Вип.24, с. 9-14. DOI: 10.25264/2312-7112-2023-24-9-14
- Кулик А. Феноменологія містицизму Ґерди Вальтер і богословська антропологія Едіт Штайн: історико-філософський підхід (2023) // Науковий журнал «Наукові записки Національного університету «Острозька академія», Серія «Філософія», Вип.25, с. 15-20. DOI: 10.25264/2312-7112-2023-25-15-20
- Кулик А. Феноменологія естетичних переживань (особистості) і американська філософія мистецтва: порівняльний аналіз (2023) // «Культурологічний альманах» Вип.3, с. 167-174. DOI <https://doi.org/10.31392/cult.alm.2023.3.23>
- Кулик А. Трансцендентальний підхід до аналізу особистісних феноменів (2023) // Вісник Львівського університету. Філософсько-політологічні студії. Вип.51, с. 63-70. DOI <https://doi.org/10.30970/PPS.2023.51.8>
- Кулик А. Екзистенційний діалог: реальність та інтерактивність в філософії Мартіна Бубера (2024) // Науковий журнал «Наукові записки Національного університету «Острозька академія», Серія «Філософія», Вип.26, с. 18-22. DOI: 10.25264/2312-7112-2024-26-18-22
- Кулик А. Метафізика свободи і творчості у філософії Анрі Бергсона (2024) // Науковий журнал «Наукові записки Національного університету «Острозька академія», Серія «Філософія», Вип.27, с. 10-15. DOI: 10.25264/2312-7112-2024-27-10-15
- Кулик А. Філософія довіри К. Е. Льюгуструпа як основа морального виховання в освітньому середовищі (2024) // Науковий часопис «Філософія освіти. Philosophy of Education». Інститут вищої освіти Національної Академії педагогічних наук України, том 30 № 2, с. 43-55. DOI: <https://doi.org/10.31874/2309-1606-2024-30-2-3>
- Кулик А. Антропологічне підґрунтя філософії освіти Едіт Штайн (2025) // Науковий часопис «Філософія освіти. Philosophy of Education». Інститут 12 вищої освіти Національної Академії педагогічних наук України, том 31(1), с. 180-192. DOI: <https://doi.org/10.31874/2309-1606-2025-31-1-11>

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Планується до впровадження

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Любивий Ярослав Валерійович

2. Ярослав В. Любивий

Кваліфікація: д.філос.н., професор, 09.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-9929-7323

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Інститут філософії імені Г. С. Сковороди Національної академії наук України

Код за ЄДРПОУ: 05417012

Місцезнаходження: вул. Трьохсвятительська, Київ, 01001, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Овчарук Ольга Володимирівна

2. Olha V. Ovcharuk

Кваліфікація: д. культ., професор, 26.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-5540-3286

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національна академія керівних кадрів культури і мистецтв

Код за ЄДРПОУ: 02214142

Місцезнаходження: вул. Лаврська 9, Київ, 01015, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кебуладзе Вахтанг Іванович

2. Vakhtang I. Kebuladze

Кваліфікація: д. філ. н., професор, 09.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-7976-3961

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Код за ЄДРПОУ: 02070944

Місцезнаходження: вул. Володимирська, Київ, 01033, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гоян Ігор Миколайович
2. Ihor M. Hoian

Кваліфікація: д. філ. н., професор, 09.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-2548-0488

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Карпатський національний університет імені Василя Стефаника

Код за ЄДРПОУ: 02125266

Місцезнаходження: вул. Шевченка, Івано-Франківськ, 76018, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ільїна Анна Валеріївна
2. Anna Ilyina

Кваліфікація: д. філ. н., старший науковий співробітник, 09.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-4921-5777

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Інститут філософії імені Г. С. Сковороди Національної академії наук України

Код за ЄДРПОУ: 05417012

Місцезнаходження: вул. Трьохсвятительська, Київ, 01001, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради

Лях Віталій Васильович

Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні

Лях Віталій Васильович

